

NATURBYEN – EN BYKLYNGE VED VEJLE FJORD

Byvision Børkop og omegn
2019

vejle
KOMMUNE

Naturbyen – en byklynge ved Vejle Fjord

// Byvision Børkop og omegn

Vi bor i et unikt naturområde med skov, fjord og strand. Her er attraktive, naturskønne områder og grønne forbindelser mellem byerne, hvor vi kan lege, finde ro eller være fysisk aktive.

Naturen og fællesskabet samler os og fremmer udviklingen af området. Naturbyen er en attraktiv bosætningsby, fordi der er unikke oplevelser lige uden for døren, og fordi naturen giver liv og karakter til byer og forbindelser.

Der er udvikling med omtanke i Naturbyen ved Vejle Fjord.

Forord

For borgerne lå det faktisk lige til højrebenet, da vi spurgte, hvordan en byvision for Børkop og omegn skulle se ud. Naturbyen, hvad ellers! For hvem vil ikke gerne bo i Naturbyen?

I processen var det også tydeligt, at det lå del-tagerne meget på sinde, at selvom byvisionen tog afsæt i Børkop, så skulle den dække et større område.

“Naturbyen – en byklynge ved Vejle Fjord” bygger på samspillet mellem by og natur og på områdets kvaliteter med bøgeskov, strand, vand og åbne landskaber. Naturbyen kan både bidrage til at skabe livskvalitet for borgerne og være et aktiv for en fortsat udvikling af området. Den vil fremme muligheden for både at være aktiv og for at slappe af, når man er hjemme.

Visionen bliver omsat gennem fem greb, der både løfter naturen og fremmer fællesskab mellem byerne.

Hvert greb er koblet sammen med ideer til initiativer, der kan fremme visionen.

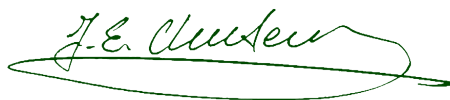
Visionen og grebene kan bruges af os alle, så vi trækker i samme retning.

Byvisionen skal også bruges til at vise resten af verden, hvad Børkop og omegn er og kan. Vi skal bruge Naturbyen, når vi taler med fonde og andre mulige investorer, når vi fortæller om byen til potentielle tilflyttere, og når vi brander byen i forhold til turister.

Byvisionen er vores fælles retning! De initiativer, der skal få byvisionen realiseret, er nogen vi sammen er ansvarlige for, hvad enten man er myndighed, virksomhed eller borger.

Jeg ser forslaget til byvision for Børkop og omegn som et vigtigt skridt for kommunen og for lokalom-rådet til at skabe en god lokal udvikling.

**Jens Ejner
Christensen**

Borgmester

// **Byvisionen sætter
retning, giver byen
kant og signalerer
ambitionsniveau.**

Jens Ejner Christensen
Borgmester

Hvad er en byvision?

- **Visionær** – Oppe i helikopteren
- **Strategisk** – Mere en retning for Børkop og omegns udvikling, end den er en færdig plan
- **Helhedsorienteret** – Børkop by og nærområder
- **Tværgående** – Går på tværs af forvaltningsområder
- **Involverende** – Byens vision

En vision skabt af mange stemmer

Det er lykkedes at involvere mange byaktører - borgere, foreninger, institutioner og erhvervsdrivende – i de to første faser af byvisionen. Vi er nu i fase tre, hvor vi igen håber, at mange vil bidrage og bakke op om Naturbyen som fælles retning for Børkop og omegn.

De tre faser i visionsprocessen:

1 Fremtidsscenarier

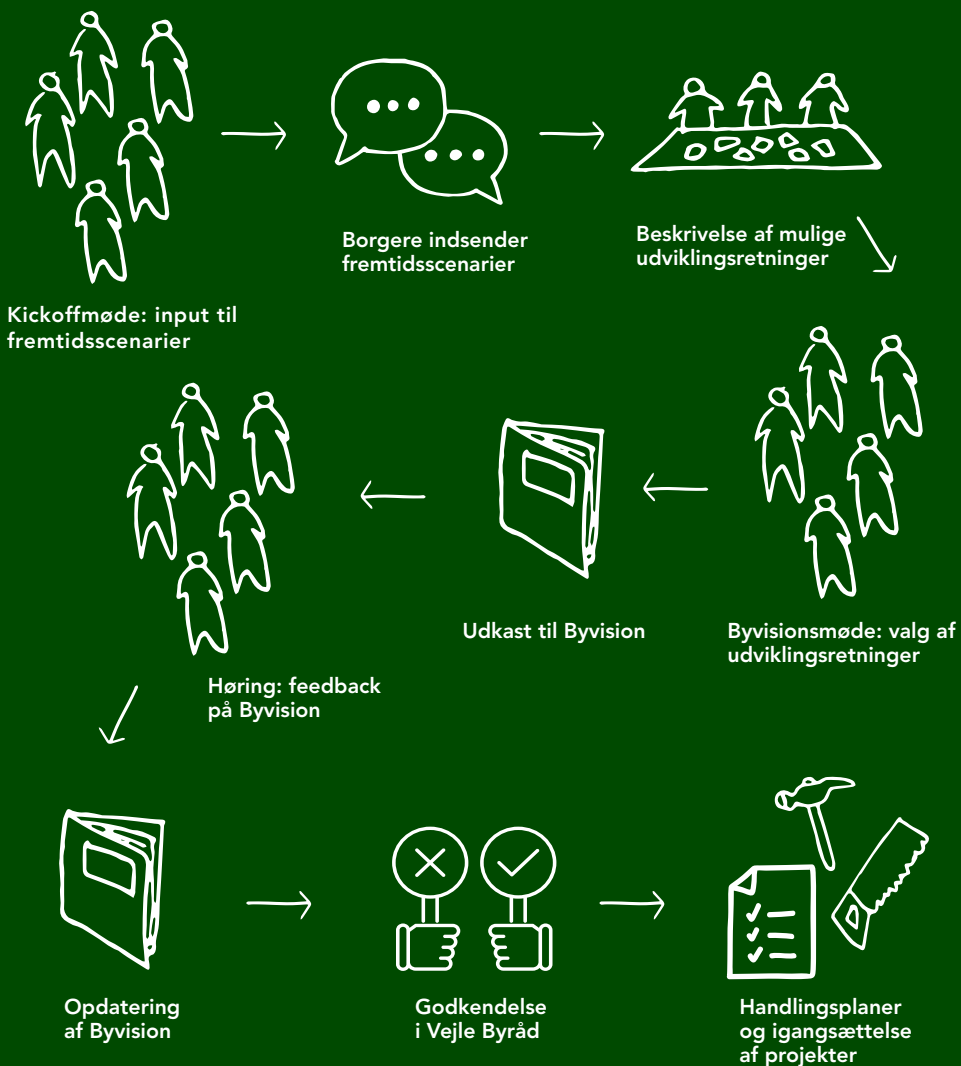
Udviklingen af byvisionen begyndte med et stort Kickoffmøde, hvorefter alle byaktører havde 2 ½ måned til at drøfte visioner og indsende fremtidsscenarier til Vejle Kommune. En lokal byvisionsgruppe gjorde en engageret og vellykket indsats for at sikre bred dialog om fremtidsscenarierne i Børkop og omegn. Borgerne arrangerede to borgermøder og en workshop med tilsammen mere end 120 deltagere. Kommunen afholdt møde med erhvervslivet. Dialogen førte til 33 fremtidsscenarier på skrift, film og som collager.

2 Udviklingsretninger

De indsendte fremtidsscenarier dannede udgangspunkt for mulige udviklingsretninger for Børkop og omegn. På et byvisionsmøde blev udviklingsretningerne kvalificeret, og deltagerne valgte den retning, de fandt vigtigst for områdets udvikling. 90 borgere, foreningsrepræsentanter, forældre, naboer, erhvervsliv, institutioner og byrådspolitikere deltog.

3 Byvision

På baggrund af møder, dialog og den valgte udviklingsretning blev forslag til Naturbyen udarbejdet. Forslaget var i høring fra 22. maj til den 3. juni 2019. Forslaget blev bearbejdet på grundlag af høringssvarene. Byvisionen er godkendt af byrådet 2. oktober 2019.

Greb og initiativer — sådan realiserer vi visionen

”Naturbyen – en byklynge ved Vejle Fjord” er vores fælles byvision. Den bygger videre på tre af områdets store aktiver:

- Naturen i form af landskaber, bøgeskov, strand og bynatur
- Fællesskabet og samarbejdet mellem byerne
- Attraktivt bosætningsområde

I det følgende beskriver vi fem vigtige greb til realisering af visionen. For hvert greb er der oplistet ideer til initiativer, som kan virkeliggøres i samarbejde mellem borgere, foreninger, erhvervsliv og kommune. Initiativerne stammer fra forarbejdet til byvisionen.

Fem greb til realisering af visionen

1. Mere natur

2. Aktiv i naturen

3. Fællesskab med lokal identitet

4. Gode rammer for livet

5. Let adgang

1 Mere natur

Naturbyens profil skal skærpes og udvikles ved at etablere mere natur og mere vild natur.

Naturbyen skal udvikles, ved at borgere, virksomheder og kommune tænker natur og vand ind i nye projekter og planer. I private haver og offentlige parker. I skoleundervisning og lokalplaner.

Vi vil styrke den eksisterende natur til gavn for mennesker, dyr og planter og skabe mere af den. Vi vil lade naturen fylde mere i byens rum.

Ideer til initiativer

- Skabe mere skov gennem opkøb af jord.
- Omdanne de traditionelle græsplæner til biotoper med høj biodiversitet fx eng og sommerfuglehaver.
- Skabe store naturområder, man kan færdes frit i.
- Lade køer og andre dyr passe flere græsarealer. Forsøg med hegnløs græsning.

2 Aktiv i naturen

Naturen skal udvikles til et sted, hvor vi kan mødes og være fælles om oplevelser og aktiviteter. Det skal være lettere at komme ud i naturen, og den skal kunne tilbyde forskellige rekreative og aktive muligheder inden for sport, kunst og kultur. Herunder udvikle unikke oplevelser, som kan tiltrække besøgende fra nær og fjern.

Ideer til initiativer

- Skabe lokal pulje, der fremmer ruter med oplevelser og pausesteder via kunst, historie- og naturformidling om lokalområdet og tiltag som fx landart, treewalks, Danmarks længste svævebane, sauna til vinterbadere, shelters, friluftsscene.
- Skabe et samarbejdsnetværk mellem aktivitetsklubber.
- Forbinde byerne med et fantastisk stisystem til ridning, gang, cykling og for skolebørn. Mulige eksempler:
 - Fastholde og udbygge den grønnekile gennem Børkop by langs Skærup å med Brøndsted og Børkop vandmøller.
 - Skabe adgang (rundtur) fra Børkop til Brøndsted - og videre til Rands Fjord.

3 Fællesskab med lokal identitet

Fællesskabet mellem byerne i Naturbyen skal fremmes til et punkt, hvor Naturbyen opfattes og behandles som en sammenhængende klyngeby med lokale identiteter. Vi vil gøre det let og trygt at færdes mellem byerne i et grønt stisystem. Vi vil videreudvikle fælles organisering og fælles aktiviteter og events. Vi vil skabe og videreudvikle mødesteder, der samler os og understøtter fællesskabet i Naturbyen. Sammen har vi det hele i Naturbyen.

Ideer til initiativer

- Skabe gode fysiske rammer til aktivitet og møder på tværs af byer, aldersgrupper og foreninger, fx café i Børkop, udvidelse af hallen i Gauerslund, kunstner refugium i Hvidbjerg, badestrand ved havnen i Brejning.
- Forbedre muligheden for at mødes og være aktiv med bl.a. faciliteter til friluftsliv i forbindelse med cykelruter, skovstier og fiskestrande ved Andkær og Sellerup, Mørkholt, Hvidbjerg og Høll.
- Tage afsæt i hvert områdes identitet, og hvad det bringer til fællesskabet.
- Fremme åbne fællesskaber om kultur, byhaver, fællespisning, græsningslaug, vandrekлуб, fitness mv.

4 Gode rammer for livet

Naturbyen har særlige vilkår for sin udvikling, da antallet af borgere vokser mere end i andre områder af kommunen. Et godt liv i Naturbyen forudsætter, at vi er særligt opmærksomme på, om infrastruktur, institutioner og service i Børkop og omegn følger med udviklingen. Naturbyen skal være et attraktivt sted at bo med høj livskvalitet. Derfor skal vi i særlig grad tænke i helheder og langsigtet, når vi planlægger og udvikler vores byer og landskabet og naturen omkring dem.

Ideer til initiativer

- Bruge dit lokalområde, åben efter 16 – handel, events, fritid m.v.
- Gøre lokalområdet attraktivt med varierende boligområder.
- Skabe alternativer til de store parcelhusområder bl.a. med anderledes placering af friarealer, krav til natur i boligområder og forbindelse med det omgivende landskab.
- Etablere flere fællesskaber, fx byhaver, fællesspisning, græsningsforeninger, fest og sportsevents for alle.

5 Let adgang

Borgernes viden om Naturbyens tilbud og aktiviteter er afgørende for, om de gør brug af mulighederne. Derfor vil vi skabe overblik over mulighederne i hele Naturbyen. Vi vil knytte formidlingen op på de fysiske udgangspunkter for forskellige oplevelser og aktiviteter i naturen.

Ideer til initiativer

- Skabe et årshjul for aktiviteter i naturen.
- Etablere besøgs punkter og afmærkede stier, som er lette at finde.
- Skabe en fælles ramme for, hvordan man formidler aktiviteter, startpunkter og attraktioner.

Kort over Naturbyen

Herunder ses en signaturforklaring over kortets forskellige elementer.

Naturkorridor

Potentiale for 50 Ha natur

Offentlige bynære stier

Cykelruter

Støttesteder - udgangspunkt for ture

Vejle

Vinding

Cykelrute

Veje Fjord

Gårute

Brejning Havn

Andkær

Sellerup

Brejning

Gårslev Skov

Lille Afrika

Sønderskov

Gårute

Gauerslund

Cykelrute

Skærup

Børkop

Gårute

Gårdslev

Gårute

Hvidbjerg

**POTENTIALE FOR
MERE NATUR**

Brøndsted

Rands

Gårute

Gårute

Rands Fjord

Fredericia

Fakta om Børkop

Antal indbyggere
knap 10.000 i 2018

Afstande med bil:
Vejle: 13 min
Billund: 38 min

Med toget
Aarhus: 1 time og 20 min
København: 2 timer og 11 min

Friluftområde 22 km²

Fredede områder 11,5 km²

6,3 km strand

Antal skoler 3
Antal dagligvarebutikker 5

Havn med plads til 200 både

500.000 arbejdspladser
indenfor 1 times kørsel

Byvision for Børkop og omegn
Udarbejdet af Vejle Kommune og
Hele Landet - Sociale Arkitekter
i samarbejde med lokale
aktører fra området.

Kontaktperson:
Christina Korsbek Olsen
Teknik & Miljø, Vejle Kommune
Mail: chrol@vejle.dk

